



Rijksoverheid

Beleidskompasformulier



 **Beleidskompas**

Besluit weerbaarheid kritieke entiteiten

Wie zijn belanghebbenden en waarom?

Hulpvragen

- Wie zijn direct of indirect belanghebbenden bij het betreffende vraagstuk?

Het Ministerie van Justitie en Veiligheid, het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, het Ministerie van Economische Zaken, het Ministerie van Klimaat en Groene Groei, het Ministerie van Financiën, het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur en het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

De entiteiten die onder het toepassingsbereik van de Wet weerbaarheid kritieke entiteiten komen te vallen.

De bevoegde autoriteiten die toezicht zullen houden op de naleving van de verplichtingen uit de Wet weerbaarheid kritieke entiteiten.

- Wie beschikken er over relevante kennis over en ervaring met het vraagstuk?

Zie voorgaand antwoord.

- Op welke wijze ga je belanghebbenden in de verschillende fasen van het beleidstraject betrekken?

De belanghebbenden zijn betrokken bij de voorbereidingen, onder meer middels gezamenlijke overleggen.

1. Wat is het probleem?

Hulpvragen

- a) Wat is vermoedelijk het probleem?

De zogeheten ECI-richtlijn (Richtlijn 2008/114/EG van de Raad van 8 december 2008 inzake de identificatie van Europese kritieke infrastructuren, de aanmerking van infrastructuren als Europese kritieke infrastructuren en de beoordeling van de noodzaak de bescherming van dergelijke infrastructuren te verbeteren, *PbEU* 2008, L 345) voorziet in een procedure voor het aanwijzen van Europese kritieke infrastructuren in de sectoren energie en vervoer, waarvan de ontwrichting of vernietiging aanzienlijke grensoverschrijdende gevolgen zou hebben voor ten minste twee lidstaten. Die richtlijn is uitsluitend gericht op de bescherming van dergelijke infrastructuren. De ECI-richtlijn is in 2019 geëvalueerd. Daaruit bleek dat door de steeds sterkere verwevenheid en grensoverschrijdende aard van activiteiten waarbij gebruik wordt gemaakt van allerlei kritieke infrastructuur, de in de ECI-richtlijn opgenomen maatregelen te beperkt zijn om de vitale maatschappelijke functies of economische activiteiten op de Europese interne markt voldoende te beschermen.

- b) Wat zijn de oorzaken van het probleem?

Een dynamisch dreigingslandschap, met onder andere veranderende hybride en terroristische dreigingen, toenemend fysiek risico wegens natuurrampen en klimaatverandering en toenemende onderlinge en grensoverschrijdende afhankelijkheid tussen infrastructuur en sectoren. Daarnaast wordt de Europese interne markt gekenmerkt door versnippering van regelgeving voor bedrijven.

- c) Wat is de omvang van het probleem?

Zie voorgaand antwoord.

- d) Wat is het huidige beleid en wat leren we van de evaluatie daarvan?

De evaluatie van de ECI-richtlijn heeft geleid tot de zogeheten CER-richtlijn (Richtlijn (EU) 2022/2557 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2022 betreffende de weerbaarheid van kritieke entiteiten en tot intrekking van Richtlijn 2008/114/EG van de Raad, *PbEU* 2022, L 333). Deze benaming is ontleend aan de woorden critical entities en resilience die voorkomen in de titel van de Engelstalige naam van de richtlijn.

De CER-richtlijn beoogt de weerbaarheid te bevorderen van entiteiten die van kritiek belang zijn voor een goede werking van de Europese interne markt ten aanzien van alle relevante risico's. Verder voorziet de CER-richtlijn in de intrekking van de ECI-richtlijn.

De CER-richtlijn wordt in Nederland geïmplementeerd in de Wet weerbaarheid kritieke entiteiten, het Besluit weerbaarheid kritieke entiteiten en onderliggende regelgeving.

- e) Wat gebeurt er als de overheid niets doet? (Nuloptie) Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Nederland is verplicht om richtlijnen van de Europese Unie te implementeren. Bovendien is in dit geval overheidsoptreden gerechtvaardigd doordat een publiek belang bestaat, namelijk het waarborgen van de levering van essentiële diensten in de interne markt en daarmee het beschermen van de nationale veiligheid.

Checkvraag kennisgedreven beleid

- Hoe weet je dit? Ga naar de pagina over kennisgedreven beleid maken voor hulp om je antwoorden zo goed mogelijk te baseren op actuele en betrouwbare kennis.

Checkvragen betrek je omgeving

- Voor wie is de huidige/verwachte situatie een probleem?
- Verschilt de probleemdefinitie per actor?
- Wie is hier al mee bezig? Zijn er bij andere departementen of bestuurslagen collega's met aanpalend beleid bezig?

2. Wat is het beoogde doel?

Hulpvragen

- a) Wat zijn de beleidsdoelen?

Het waarborgen van de levering van essentiële diensten in de interne markt en daarmee het beschermen van de nationale veiligheid, onder meer door verplichtingen voor te schrijven (zoals die over het treffen van adequate maatregelen en het melden van incidenten) en het regelen van andere relevante zaken (zoals het uitwisselen van informatie).

- b) Aan welke [duurzame ontwikkelingsdoelen \(SDG's\)](#) en [brede welvaartsuitkomsten](#) dragen de doelen bij?

N.v.t.

- c) Zijn er specifieke randvoorwaarden en criteria die volgen uit de probleemanalyse of die te maken hebben met budgettaire of andere beperkingen?

-

Hulpvragen vanuit gedagsperspectief

Neem voor het beantwoorden van deze vragen contact op met een gedragskundige binnen je ministerie.

- a) Van wie wil je gedragsverandering gegeven het doel? (breng de doelgroepen in kaart)

Kritieke entiteiten.

- b) Welk gewenst gedrag wil je zien per doelgroep?

Het verhogen van de weerbaarheid door bewustwording en concrete acties en maatregelen.

- c) Wat is het huidige c.q. verwachte gedrag per doelgroep?

Het verwachte gedrag sluit voor het overgrote deel aan op het huidige gedrag.

- d) Wat zijn gedragsbepalende factoren die het huidige gedrag verklaren (in stand houden) en het gewenste gedrag belemmeren of juist (kunnen) stimuleren?

Over het algemeen sluit het aanwezige gedrag ten aanzien van een intrinsiek belang voor bedrijfscontinuïteit bij de kritieke entiteiten aan op het doel. Het gewenste gedrag kan echter worden belemmerd als dit (te) hoge kosten met zich mee brengt in relatie tot andere (commerciële) belangen.

Over het algemeen sluit het aanwezige gedrag bij de overheidspartijen aan bij de huidige Aanpak Vitaal. Het gewenste gedrag kan echter worden belemmerd als dit (te) hoge kosten met zich mee brengt in relatie tot andere doelstellingen.

Checkvraag kennisgedreven beleid

- Hoe weet je dit? Ga naar de pagina in het Beleidskompas over [kennisgedreven beleid maken](#) voor hulp om je antwoorden zo goed mogelijk te baseren op actuele en betrouwbare kennis.

Checkvragen betrek je omgeving

- Verschillen de doelstellingen per belanghebbende?

3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

Hulpvragen

- a) Wat zijn kansrijke aangrijpingspunten voor beleid gegeven de probleem- en oorzakenanalyse, doelenboom en gedragsanalyse en overige informatiebronnen, zoals evaluaties van eerder beleid?

Een deel is al gebaseerd op huidige beleidsuitgangspunten binnen de Aanpak Vitaal. Met de Wet weerbaarheid kritieke entiteiten en onderliggende regelgeving worden een groot deel van de uitgangspunten verankerd in wet- en regelgeving. Het doel wordt bereikt door onder meer rechten en plichten, zoals het uitvoeren van risicobeoordelingen, het uitwisselen van informatie, het treffen van adequate beveiligingsmaatregelen, het melden van incidenten en het inregelen van toezicht, voor te schrijven.

- b) Wat zijn kansrijke beleidsopties voor de aangrijpingspunten?

N.v.t.

- c) Wat is de beleidstheorie per kansrijke beleidsoptie?

N.v.t.

Hulpvragen vanuit gedagsperspectief

Neem voor het beantwoorden van deze vragen contact op met een gedragskundige binnen je ministerie.

- a) Hoe gaat de beleidsoptie het gewenste gedrag stimuleren? (Per kansrijke beleidsoptie, uitwerking van de beleidstheorie). Gebruik het antwoord op deze vraag ook om je beleidsopties eventueel aan te scherpen.

Nederland is verplicht om richtlijnen van de Europese Unie te implementeren. Bovendien is in dit geval overheidsoptreden gerechtvaardigd doordat een publiek belang bestaat,

namelijk het waarborgen van de levering van essentiële diensten in de interne markt en daarmee het beschermen van de nationale veiligheid. Het doel wordt bereikt door onder meer rechten en plichten, zoals het uitvoeren van risicobeoordelingen, het uitwisselen van informatie, het treffen van adequate beveiligingsmaatregelen, het melden van incidenten en het inregelen van toezicht, voor te schrijven.

Checkvraag kennisgedreven beleid

- Hoe weet je dit? Ga naar de pagina over [kennisgedreven beleid maken](#) voor hulp om je antwoorden zo goed mogelijk te baseren op actuele en betrouwbare kennis.

Checkvragen 'betrek je omgeving'

- Heb je de belanghebbenden betrokken bij het samenstellen van de beleidsopties?

4. Wat zijn de gevolgen van de opties?

Hulpvragen

- a) Wat zijn de verwachte gevolgen gegeven je beleidstheorie?

Er ontstaan regeldrukeffecten voor de entiteiten die onder het toepassingsbereik van de Wet weerbaarheid kritieke entiteiten komen te vallen. Zij moeten investeringen doen en inspanningen verrichten om te voldoen aan de verplichtingen uit deze wet.

Voor bevoegde autoriteiten zijn er toezichts- en handhavingskosten.

Voor het centrale contactpunt (het Ministerie van Justitie en Veiligheid) zijn er uitvoeringseffecten en -kosten.

- b) Welke verplichte toetsen zijn op jouw traject van toepassing?

Adviescollege toetsing regeldruk

- c) Wat is de beste analysemethode om systematisch je aannames te valideren?

N.v.t.

5. Wat is de voorkeursoptie?

Hulpvragen

a) Beschrijf je voorkeursoptie

Nederland moet de CER-richtlijn implementeren. Voor veel bepalingen uit de richtlijn geschiedt dat middels de Wet weerbaarheid kritieke entiteiten, in elk geval voor wat betreft het opleggen van verplichtingen aan entiteiten omdat dat een wettelijke grondslag vereist.

b) Hoe beoordeel je de gekozen optie in termen van:

- [Doeltreffendheid](#) en [doelmatigheid](#)
- Uitvoerbaarheid voor alle relevante partijen (inclusief [doenvermogen](#), [regeldruk](#) en [handhaving](#))
- Brede maatschappelijke impact

Nederland moet de CER-richtlijn implementeren.

c) Wat zijn de risico's en onzekerheden in dit voorstel?

N.v.t.

d) Hoe ziet de voorgenomen [monitoring en evaluatie](#) eruit?

De Europese Commissie zal controleren of de CER-richtlijn adequaat is geïmplementeerd. Mede op basis daarvan zal ook door het Ministerie van Justitie en Veiligheid worden beoordeeld of de wet en onderliggende regelgeving voldoende efficiënt en effectief functioneert.